

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Bőrszemeltetetlen levelek csak
 lement kezektől fogadhat-
 nak el.
 Írásokat nem adhatnak
 vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyitólétre minden gar-
 mond sor díja 20 kr.

Z E M P L É N.

Társadalmi és szépirodalmi közlöny.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HIRDETÉSI DÍJ:
 Minden egyes szó után
 100 szóig 2 kr.
 Azonfelül 1 kr.
 Kiemelt, díszbetűs s kör-
 szettel ellátott hirdeté-
 nyekért természetesen
 minden centimeter
 után 3 kr. számítatik.
 Állandó hirdetéseknek
 kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetés a „Zemplén”
 nyomdájába küldendő.

Közegészségi kalamitásaink.

(Vége).

De nemcsak a közegészségügyi törvény hajtatik végre oly lanyhán Magyarországon, idézhetek más szakbeli analog példákat is annak bizonyítására, hogy nem a szakközeg-gek okai, ha nem a törvényeknek megfelelőleg halad az ország.

A közoktatási törvény azt rendeli, hogy minden szülő, kinek gyermeke a törvény-
szabta korban iskolába nem jár, pénzbírság-
gal büntetendő.

S ezt minden ember, kinek a közmű-
velődés ügye, mely nélkül közegészségügy
sem képzelhető, szíven fekszik, helyesnek
tartja. De nem hiszem, hogy tanfelügyelő
barátom tudna fél annyi bírságolási esetet
felmutatni, a hány gyermek nem jár az isko-
lába. Hát ezért lehet e tanítót, tanfelügyelőt
okolni?

Még más szakmából is szolgálók pél-
dával.

Ugyan hány ember vadászik széles e
hazában a törvénytörő vadászejegy nélkül?
Bizonyosan sokkal több mint olyan, a ki
azzal bír.

De ezt természetesnek találja mindenki.
Mert kevés azok száma minálunk, kik az
egyéni szabadságnak a rend kedvéért való
megszorítását tűrni tudnák s a magyar em-
bernek vérében van a törvény nem respectála-
sa bár mennyire is hangoztassa az ellenkezőt.

Igy nem respectálja a közegészségi tör-
vényt sem. Innen van azon további közegés-
ségi kalamitásunk is, hogy nagyobb közsé-
gekben, hol tápszerei végett már sok ember

a piacra szorul, az ipar e téren egész a
csalásig fokozódik.

S ha itt még koronként el is koboz az
előjáróság valami szabályellenest a vokssal
nem bíró s az előjáróságot nem választó
kofától, — de már arra igen kevés példát
tudok, hogy sorra járná vizsgálni orvosával
a kereskedéseket s elkobozná azt a sok fes-
tett kávé stb. és azt a sok gyógyszer, amit
kereskedők a gyógyszerészek rovására, a
tudatlan nép egészségének kárára s a sza-
bályrendeletek ellenére árulnak.

De hát legyünk méltányosok s ne ve-
gyük rosz néven rendőrségünknek, ha szőr-
mentében bánik azokkal, kiknek hivatalos
állását köszöni — s kik ezt időszakonként
kezükből tartják; olyas valamiért a minek
szükségét nem érzi senki, a minek elmulas-
tását neki nem veszi rosz néven senki s a
mit legfeljebb a hatóság koronként sürget.
Hát ez is calamitás, csak hogy nemcsak
közegészségügyünk, de állami institúciónk
országos calamitása.

S ennek érzete vezethette a kormányt,
midőn Budapesten állami rendőrséget szer-
vezett s állami rendőrorvosokat alkalmazott.

Hát a köztisztaságra mit szintén a köz-
egészségügyi törvény rendel, ki gondol Ma-
gyarországon? Nehány nagyobb város kivé-
telével utcáink, közhelyeink, udvaraink a
piszoknak, a járványok góczainak tanyái. De
mi így is jól érezzük magunkat, s a nép előtt
gunynak teszi ki magát, ki ezt az egészségre
károsnak, veszedelmesnek, sok esetben köz-
vetlenül kórt és halálhozónak mondja.

Az e téren indolentia is vérében van.
S az ilyet sem pár hirlapi czikk, sem

törvény egyhamar ki nem irt, meg nem vál-
toztat.

Annak szükségét be kell látnia s átérez-
nie magának a népnek.

Bizonyoságát ennek ott találjuk a Bánság
falvaiban, hol háromféle népfaj lakik ugyan
azon előjáróság s rendőség mellett.

Házáról s udvaráról megmondhatja az
idegen, hogy melyik a magyaré, melyik a
németé s melyik a ráczé?

A hollandit, kinek cselédje naphosszant
surolja a háznak utcára néző falát még fő-
városában is s tükör simára fényesíti a háznak
minden külső fémrészét; kinek egyes falvai-
ban a cipőt a küszöbön levetik, hogy a mi
asztalunknál tisztább padlót be ne szeny-
nyezzék — erről a tulságig üzött tisztaság-
ról talán rendőri beavatkozással sem lehetne
leszoktatni, mert ez is vérében van.

A köztisztaság őrei is a községi orvo-
sok volnának:

De hát feleslegesnek tartják az ilyenek-
re való figyelmeztetést, a mit a kisbíró is
lát, de megváltoztatásának szükségét nem
érzi senki s az e téren való hanyagságot
nem von felelősségre senkit.

Koronként aztán, ha megkondul a vész-
harang, hogy jön a diphteritis, jön a cholera
vagy más eféle ragályos vagy járványos
nyavalya, s fel-fel ráz bennünket indolentiánk-
ból s megijeszt néhány hétre, hónapra; akkor
aztán, de akkor is csak felsőbb rendelet
folytán s hiányosan egy hét alatt akarnók
pótolni azt, mire évek következetes munkája
kivántatik.

De természetes, hogy az ilyen lázas
munkának nem lehet kézzel fogható sikere.
Takaríthatom én már kutamtól a trágyadom-

T Á R C S A,

Nem vagyok én...*)

EM vagyok én a boldog nap,
Fényözönben ülve;
A sötét ég vagyok én, de
Piros hajnalt szülve;
— Mit bánom az anya milyen,
Ha szép a leánya,
Hadd legyen bus a költő, de
Vig legyen danája.

Óriási boszorkányság
A mit elkövettem,
Kebelembe két ragyogó
Gyémánt szemet tettem,
A bú fátyla már azóta
Hasztalan borul rám,
E két tüzes fényű csillag
Átragyog homályán.

Soh'sem voltam boldogabb mint
Álmomban ez éjjel
Olyan vig dalt vertem, a föld
Nem birt örömeivel.

*) Az elhunyt költő kiadatlan költeményeiből. Szerk.

A koldusok mankójokkal
Vidám táncot jártak,
Foglyaikkal a zsarnokok
Békecsókra szálltak.

A ciprusok sötét ágán
Rózsák fejedeztek
A ki száradott fatörzsek
Lombosodni kezdtek;
Sőt a költő-szívet kinző
Férget is megöltem
S magas kedvvel ringatózni,
Lágy habokra döltem.

— Az álom tündére büvös
Lantom elragadta,
Összetörte, — de kezem közt
Maradt egy darabja. —
Te dalnokpár! te kit a föld
Mosolyogva nemzett,
Fel, fel a bú ellen, osszszuk
Meg az édes terhet!

Szálj pacsirta vig dallal a
Rideg levegőbe,
Vigy te gerle vigasztalást
A bú bérzetetöre,
Én pedig majd leszámolok
E göröngyös hanttal...
És a vérző ember-szívet
Viditom a lanttal.

Szemere Miklós.

Visszapillantás

a háziiparczikkek és ásványvizek szobránczi
kiállítására.

Siegmeth Károlytól.

IV. Fonadék ipar.

A szövőipar mellett a fonadék-
ipar is különösen a kosárfonás van leginkább hivatva arra,
hogy a nép közt elterjedjen s különösen azért,
mert igen könnyen juthat a hozzávaló anyaghoz.
Fűzfa vesszőt vagy gyékényt mindenféle ta-
lálhatni.

S ha a szövőipart kiválólag a magasabb
hegyi völgyekben üzik, tapasztalatunk szerint a
fonadék-
ipart inkább a völgyek torkolataiban a
lapályon kell keresnünk.

A szállítókosaraknak előállítására eltekintve
magától a nyereséggel járó foglalkozástól még
nemzetgazdaságtanilag is igen fontos, a mennyiben
az ilyen kosarak olcsósága a Hegyalja, Vinna és
Beregszász vidéke finomabb gyümölcsseinek és
szőlőinek versenyképes olcsó szétküldését lehe-
tővé teszi. S kivitelünk tényleg máris jelentékeny
s a kosárfonás nagyobb elterjedésével még jelen-
tékenyen nőni is fog.

Mindamellet a kosárfonást itt háziiparnak
még alig nevezhetni, az eddigi eredményeket
inkább a s.-a.-ujhelyi, munkácsi és beregszászi
fogházak, a beregszászi és bilkei iskolák mono-
poliumának tekinthetni és köszönhetni.

Pedig mint dr. Chyzer barátomtól értesü-
lök fiók-egyletünk közvetlen szomszédjában Bárt-

bot, ha annak nedve több évi reservoirként telesszitta magát a talajba s onnan még ezentul is éveken át fertőzöndi vizemet.

S ha valahol a világon, úgy minálunk felette fontos és szükséges az egészségre káros piszoknak lehető eltakarítása, mert védükünk a Bodrogköz tavainál, a felső Bodrog áradásainál, a Takta kiöntéseinél s az ezekből hátramaradt posványoknál, — a belvizeinket visszatartó szerencsétlen vízszabályozásainknál fogva egyike a legegésztelenebbeknek az országban.

Hihetetlen mily szörnyü mérvben dul köztünk évek óta folytonosan a váltóláz, vagyis a mocsárgerji láz mindenféle alakjaival — ez nemzedékről-nemzedékre alássa egészségünket s gyengít annyira, hogy aztán nem vagyunk képesek ellentállani bármily csekély fertőzöndi az az levegővel, vízzel vagy ragály utján belénk kapaszkodó betegségeknek. A gyengét gyenge is leveri, míg az erős nagyobb ellentállást képes kifejteni.

Ez volt az oka, hogy a 7273-ki cholera oly isszonyu pusztitást vitt véghez megyénkben (közel 14000 halott). Hátha aztán azon dögleletes s vészthozó párakhoz, melyeket tavaink száradáskor ránk lehelnék s melyek ellen szegénységünknel s tehetetlen voltunknál fogva azok lecsapolása és kiszáritása által nem védekezhetünk, még ablakaink előtti és alatti piszok erjedésének mérgét is kénytelenek vagyunk magunkba szinni és ivóvizünkkel magunkba venni — mi lesz belőlünk?

Ezen a bajon igyekezzünk mielőbb segíteni, buzdítva egymást, terjesztve a tisztaságnak egészségi szempontból való fontosságát, hogy a nagy közönség is érezze szükségét és segédkezett nyujtsa a rendőrségnek részint engedelmesség, részint a visszaélésekre való figyelmeztetés által. Csupán erőszakkal, melynek szükségét kevesen érzik, nem fogunk boldogulni.

S most kétszeres szükségünk van rá. A táviró vészharangja újra megkondult, hogy a cholera Adenben a veres tenger partjain kiütött.

A mai közlekedési viszonyok mellett ez igen közel van hozzánk.

Nagyon tartok tőle, hogy könyvem, melyet róla irtam kapós olvasmány leend.

Talaja jól megtrágyázva s megművelve várja a vészthozó vendég magvát, mely Isten csodája volna ha meg nem látogatna minket, miután az utolsó 5 évtizedben egyszer sem maradt el s most már a 8-ik évet éljük utolsó látogatása óta.

Fogadjuk el most az egyszer azon mondat igaz tanácsát, melyet egy városház ódon kapuján diszteni láttam: felix civitas quae tempore pacis cogitat bella — azaz boldog város az, mely béke idején háborura gondol — s fegyverkezünk ideje korán ez iszonyu ellenség ellen, mely orvul támad meg, legalább tisztaság, az az a káros piszok eltakarítása által, ivóvizeink lehető fertőtlenítése által; s tegye S.-a.-Ujhely város közönsége és előjárósága az ugynevezett megyei kut felőli abbeli nézetemet, melynek egy bizottságban hová engemet is meghívtak kifejezést adtam, magáévá, hogy annak vizét, illetőleg vízvezető csöveit csak úgy fogjuk megvédeni a fertőző anyagoktól, ha azokat nem magánosok szük udvarain, hol jelenleg vannak s hol a hely szüke miatt megvédésök a peczegődrök levegője ellen lehetetlen, vezetendjük; de tegyük által a csöveket bármily áron az utcák alá s a papsoron vezessük le a nagy utcára s a kutba.

A vízvezetékekbe fektetett tőkénél nagyobb kamatot semmiféle vállalat nem hoz. S a mi legfőbb ezen töke kamatját élettel, egészséggel fizeti.

S.-a.-Ujhely, 1881. szept. 14.

Chyzer Kornél.
megyei főorvos.

Egy

uj népiskolai alkotmánytan*).

II.

Az alkotmánytan írójának a tananyag megválsztásán kívül ugyancsak meggyűlik a baja a tanmenettel is. A modern paedagogia megtanítja ugyan arra, hogy mindig a közelebb eső tárgy megmagyarázásán kell munkáját kezdenie s úgy fokozatosan haladhat a távolabb eső tárgyak felé. De hát ennek az elvnek alkalmazása az alkotmánytanban tömérdek nehézséggel jár. Az a sokféle állami és jogi intézmény, amit az alkotmánytanról föl kell ölelnie, gyakorlatilag organikus egészet képez ugyan; de azért azokat egy rövid kis népiskolai tankönyv keretében összeilleszteni, egyiknek a másikhoz való viszonyát szemléltetvé tenni, rendkívül nehéz feladat. Pedig ennek akárhogy, de mégis meg kell történni; mert különben a növendék az intézmények természetével, rendeltetésével soha de soha tisztába nem jöhet.

*) Lásd a „Zemplén” 38-ik számát.

fán a télen foglalkozás nélkül levő kömivesek és ácsok s családjaik már évtizedek óta nagyban üzik a kosárfonást, melynek terméke azonban nem gyümölcsössel vagy szőlővel töltve, csupán üresen vándorol külföldre s különösen Oroszországba, hová a Bártfával szomszéd Belovezsa és Harslin lakói házalva viszik, kikkel s kosaraikkal a finni tengeren ép úgy mint Odessában, Archangelben, Moszkvában és Nizsnyi-Vovgorodban csakugy mint Budapesten találkozhatni. E körülményt ajánlom a csemegeszőlőt termelők s kosarakat igénylők figyelmébe.

Kitünő s utánzásra méltó módot választott ezen iparág meghonosítására az első magyar gácsországi vasut igazgatósága azáltal, hogy kosárfonó iskolát állított Zagorzban, melyet egy másiknak felállítására Mezölaborczon követend, hol szolgazemélyzetének s különösen pályádreinek gyermekeit a kosárfonásra tanítatja s egyuttal a mire eddig szintén nem igen gondoltak, a nemesebb fűzfajok természetésére és nevelésére is kiterjeszté figyelmét. Kosaraknak való fűzfa veszők nagyban beszerezhetése első feltétele a kosárfonás fejlődésének.

S hol lehetne tenyésztésükre alkalmasabb helyet találni mint éppen a vasutak mentében s ezek nyirkos agyagárkaiban s a szélesebb hegyi folyók használatlanul heverő árterein a Kárpátok déli lejtőjén?

S hol találhatni jobb téli foglalkozást a munka nélkül levő nép számára, mint az igen könnyen megtanulható és semmi befektetési tőkét nem igénylő kosárfonás?

S ezen iparág meghonosítását könnyíti azon körülmény is, hogy azon vidékek lakói, hol területünkön leginkább foglalkozhatnak vele többnyire magyarok, kiknél több és jobb az iskolai, mint hegyi ruthének közt. Már pedig az isko-

lakra nagy szükségünk van ott, hol a kosárfonást meg akarjuk honosítani.

Mert kosárfonó iskolák felállítását által soha sem fogják azt elérhetni, mit elérhetünk az által, ha az egyes népiskolák tanítóit a szünidőkben erre alkalmas helyen egy kis segélyezés mellett kitaníttatjuk, kik aztán az ott szerzett ismereteket iskoláikban tovább terjeszthetik.

En itt mindig csak a kosárfonást tartom szemelőtt, mint a fonadékarnak főágát. E mellett a gyékényfonást is üzhetni.

De lássuk az eddigi eredményeket a kiállításokon megyénként:

Z e m p l é n m e g y e. A s.-a.-ujhelyi k. fogház czikkei tisztán vannak dolgozva s gyakorlatiak. Az intézet a fűslyt a gyümölcs- és szőlőszállító kosarakra helyezi s igen helyesen, mert a kereslet oly nagy, hogy soha sem bír neki teljesen megfelelni.

Az első magyar-gácsországi vasut kosárfonó iskolája tul van már a kezdet nehézségein s czikkei oly finomak, tiszták és izlésesek, hogy a fővárosban is a legelső közt szerepelhetnek.

U n g m e g y e. A felső-remetei vasgyár igen gyakorlati kosárfonadék munkákat állított ki, többnyire házi és gazdasági szükségletre valókat, melyek épen ezért kiváló dicséretre méltók.

S ugyanazt mondhatni Hecht Samu tárgyairól is Ó-Kemenczéről, kinek élés kosarai nagyon tetszetek s nagyszámmal lettek megrendelve.

B e r e g m e g y e. A három megye közül ugylátszik itt talált a legjobb talajra ezen iparág. A munkási fegyház, szilárd s olcsó különféle cikket állított ki.

A felső tiszavidéki háziipart terjesztő egyesület által Beregszászban fenntartott kosárfonó tanműhely igen jeles cikkeket mutatott be, csak-

Az eddig megjelent alkotmánytani kézi könyvek írói könnyü szerrel tultették magukat ezen a nehézségen. A legtöbbben semmiféle tanmenetet nem követnek, hanem az intézményeket a maguk összevisszaságukban tálalják fel, nem törődve azzal, hogy a növendék a tömkelegben képes lesz-e magát keletelni vagy sem. Ez a rendszer — lucus a non lucendo — nagyon kényelmes, fejtörésbe sem kerül, s mégis hálás annyiban, amennyiben hibát ejteni benne nem lehet. Mert hiszen e szerint a rendszer szerint, ha az írónak a király után mindjárt a falusi bírónak tetszik is foglalkozni: ez által rendszertelen rendszerén csorbát nem ejt, sőt ellenkezőleg akkor hibáznék, ha a király után a minisztereket, egyik intézmény után az azzal legközelebbi rokonságban levő másik intézményt venné elő. Ez már nem illenek bele az összevisszaság systemájába.

Az írók másik csoportjának már van, a szóvalódi értelmében vett rendszere. Csakhogy ez a rendszer meg főiskolai tankönyvbe vagy tudományos szakmunkába és nem igénytelen népiskolai tankönyvbe való. Nagy bölcsen osztályozák a tananyagot olyan formán, hogy külön fejezetben tárgyalják a közigazgatási, azután a közigazgatási jogi, aztán az igazságszolgáltatási, magánjogi, büntetőjogi stb. intézményeket. Persze arra nem gondolnak, hogy ezek között az intézmények között szerves összefüggés van, s ép ezért, ha a distingváló, boncoló szaktudomány meghúzza is köztük a határvonalat, didaktikai szempontból mégsem célszerű azokat egymástól elkülöníteni. Megesnek bele, ha például a községi bíróról, — aki közigazgatási funkciókon kívül igazságszolgáltatási funkciókat is végez, — először a közigazgatás fejezetében, azután mint igazságszolgáltatási közegről külön az igazságszolgáltatás címe alatt szólanánk. Hiszen a cél nem az, hogy a gyermek fejletlen elméjét egy szigoruan és ékesen keresztül vitt tudományos systemával terheljük meg, hanem hogy ismeretekkel gyarapítsuk. A cél az ismeretnyujtás, a rendszer csak eszköz ama cél megvalósításához.

Az előttünk fekvő kézi könyv legkitünőbb oldala a teljesen eredeti tanmenet. E tekintetben páratlanul áll társai között. Ha egyéb előnye nem volna is, már ez magában elég arra, hogy a népiskolai irodalomra nézve mint valódi nyereséget tekintsük.

Krüzselyi öt részben tárgyalja az alkotmányt. Az 1-ső részben a családról szól. Ezen fejezet alatt tárgyalja egyszersmind a gyámságot és gondnokságot, azután a honpolgári jogokat és köteleességeket. A 2-dik rész tárgyát a községi szervezet és az ezzel kapcsolatban levő ki-

hogy áraik átlag véve igen magasak voltak.

De mindenek közt legjobban kitunt a beregszászi fogház, a tárgy gyakorlati felfogását illetőleg. Az ő czikkei is nagyon szilárdak s fel-tünően olcsók. Mint a VIII-ik mellékletből, az ottani k. ügyész értesítéséből is olvasható, a fűsly a szőlő- és gyümölcskosarakra van fektetve s ez csakugyan a leghelyesebb is.

Ki e szállításra célszerű s olcsó kosarakat beszerezhet, az könnyebben fog ez üzlethez s így két egyén huz egyszerre hasznot ez iparból.

A bilkei iskola is igen szépen dolgozik s ugylátszik, hogy ő az első, mely a fentebb javasolt módszer szerint eszközli ezen iparág terjesztését, t. i. a népiskolák tanítóinak kitaníttatása által.

Ezen iparág kiállítás összes terményét szám szerint 238 darabot a kiállítás megnyitása után azonnal megvette a közönség s elkelt volna többször annyi is.

V. Vasipar.

Ezen iparág a tulajdonképeni háziipart csak úgy melleleg érinti s még kérdéses valjon vehető-e annak?

S ha mégis helyet engedünk neki kiállításunkon, úgy azt leginkább azon szempontból tettük, mert a tágabb szakmán munkát az u. n. mecenzenéfi munkát tartottuk szemelőtt.

Ugyanis a vasgyár mint olyan kiosztja a nyers vasat és szenet az egyes gyarmatosítottak közt, kik azt otthon feldolgozzák, a miért aztán darab számra kapnak bizonyos meghatározott díjt. Ily módon leginkább ásót, kapát, gereblyét, szénavillát stb. szoktak előállítani.

S ezt a nemét a munkának joggal mondhatjuk háziiparnak, mert ennél az egész család

sebb polgári
A 3-ik rész
nemcsak a s
tisztviselőkk
hivatallal, a
sággal is me
a köztörvény
tervezettel,
kel (hagyaté
foglalkozik.
(állam) s ez
sabb intézm

Ha az
tudományos
hát bizony
A szaktudó
ságszolgáta
aki a jogál
és hirdeti
szaktudós
baságot fog
ságszolgáta
mint ez K
hogy Krü
gatási beo
gatási int
a köz- és
szaktudom
bótrány fo

Ez
ban paed
Ha az alk
fogását te
gát megá
először is
szemléltet
lebb esn
községi é
amint es
egyént a
séghez b
ó a szüle
móknak
tönszerű
szülei ápo
séggel sz
de egysz
a községi
telessége
gyermek
hamar b
és közs
legham
pedig

találhat
lyesebb
nap é
szitmé
a gyár

tárgya
Schön
csakug
szólni
és ura
Általá
tényez
egyés
köve
munk

kiállit
kissé
falvai
volta

tekint
kézir

hom

mélt
kein
eset
vess
köz
fösz

szor színről-színre látható. Ha aztán ilyen mód-szer alkalmazásával a gyermek tisztába jön a családi, községi és megyei intézményekkel: akkor aztán kellő ovatossággal bevezetjük őt az alkotmányos intézmények tömkelegébe, természetesen a király személyének kiemelésével kezébe adván az Ariadne-fonalat, hogy el ne tévedjen. A király személye nagyon messze áll ugyan a gyermektől; de ha fokozatosan, az említett organumok bemutatása után vezetjük fel őt a trónus-zámolyához, s elmondjuk neki, hogy a trónusban is egy ember ül, aki hatalmasabb mindenkinél s aki központja ezer meg ezer állami intézményeknek: akkor a gyermek képzeletében a király hatalma és az alkotmány a maguk valódiságukban fognak visszatükröződni s akkor nem fogja többé az iskolás fiú a szolgabírókat a legfőbb potentátnak tartani.

Ami pedig a közéletben gyakrabban előforduló jogügyleteket illeti, ezekre nézve szintén alkalmazhatjuk a szemléltető módszert, olyan formán, hogy például ha a váltóról van szó, lerajzolunk egy váltót vagy még jobb, ha a tanító egy eredeti váltót visz fel magával az iskolába. Vagy ha a telekkönyvet kell megmagyaráznunk, elvezetjük a gyermek képzeletét egy hivatalos helyiségbe, ahol egy nagy könyv van kiterítve az asztalon; leírjuk előtte, hogy abba a könyvbe ilyen meg ilyen rovatok vannak stb. Vagy ha az árverésről kell beszélnünk, leírjuk, amit különben is minden növendékünk látott már, hogy megütik a dobot a ház előtt; aztán megérkeznek a hivatalos személyek, az árverezők; a kikiáltó tudtul adja az árverés alá került tárgy becsárát stb. Szóval mielőtt maguknak az intézményeknek természetével foglalkoznánk, előbb az egyes intézményeket mintegy megérezzük.

Ballagi Géza.

Felhívás!

A zemplénmegyei gazdasági egyesület által, karöltve a kassai keresk.- és iparkamarával S.-a.-Ujhelyben f. évi októberhő 20—22-én megtartandó blyor, szőlő, és borászati és szőlőszeti- eszköz kiállítás és borvásár rendezése által azon hazafias cél elérésén fáradozunk, hogy a bortermelésünket eddigelé károsan uralt kizárásával ki zárása mellett borkereskedésünket emancipáljuk, s ugyan ezt a termelő és vevő érdekeinek megfelelőleg emeljük.

Hogy ezen célt elérhessük, hogy a keresztyéviteli módokat egységesítve megállapítsuk, — továbbá hogy a siker elérését biztosító külszerveket megalkossuk, S.-a.-Ujhelybe f. é. octob. hó 15 én d. u. 3 órakor a megyeház kis termében a tokaj-hegyaljai és a többi felvidéki kerületek bortermelőinek nagygyűlését hívjuk egybe. —

A gyűlés tárgyai lesznek:

1. A folyó évi október hó 20—22 napjain tartandó borászati kiállítás és borvásár tárgyában tett végrehajtó bizottsági jelentés, s a kiállítás tárgyában teendő egyéb intézkedések s indítványok tárgyalása.

2. Vidéki borászati egyesületek alakítása ezeknek, s részint a már meglévőeknek a zemplénmegyei gazd. egyesületében külön szakosztályként leendő egybeolvasztásának kérdése.

3. Egyéb indítványok: Az indítványok a közgyűlést megelőző napig a gazd. egyl. elnökséghez vagy Fekete László g. egyleti titkárhoz írásban is beadhatók.

Felhívjuk tehát bortermelő polgártársainkat, hogy ezen s tárgyainál fogva is nagy horderejű értekezleten mentül nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. — Itt az idő, hogy bortermelőink közönyükből ébredjenek, — ne mondassa a hazai közvélemény hogy bortermelőink nem értették meg az idő szavát s a javukra rendezett mozgalom szükségességét s nagy horderejét.

S.-a.-Ujhelyben, 1881. szeptember hó 16-án.

Novelli Sándor s. k. **Viczvárdi Ödön** s. k.
a kassai keresk.- és ipar a kiállítás bizottságának
kamara elnöke. elnöke.

Deil Jenő s. k. **Fekete László** s. k.
kamara titkár. g. a. titkár.

Különfelek

Kinevezések. Lovik Gusztáv sztrópkói s Berzeviczy Dániel homonnai kir. járásbírói aljegyzők s.-a.-ujhelyi kir. törvényszékhez II od osztályú jegyzők névezettek ki. Nagy József varannói járásbírói irnok pedig a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék telekkönyvi osztályához hason minőségben lett áthelyezve.

Megegyezési ülés tartatott folyó hó 20-án, melynek egyik legérdekesebb pontja egy kaszár-

nya építésének elhatározása volt. A város addig huza-halasztotta e kérdést, addig forgolódott körülte, mint a macska a forró kása körül, hogy utóljára is elkapta előle a tálat a vármegye, s ő szépecskén hopton maradt. Pedig hát ebből a vállalatból nem megvetendő jövedelmecske néz ki, a mit bizony jól esett volna évről-évre zsebre rakni s egyben-másban a város csinosítására fordítani. — A többi tárgyak oly természetiek voltak, hogy érdekeltséget éppen nem kelthettek maguk iránt. Azt hittük, hogy a Götzl-Lendl affaire innen is kiröpít egy sérelmet lehelő fölliratot, de bizony a tekintetes vármegyének, úgy látszik, kisebb gondja is nagyobb annál, hogy holmi alkotmánytörvény ellen kardot, azaz pardon! tollat rántson. Ugy vettük észre, hogy bizonyos körök aggodalommal néztek az ellenzéknek e tárgyban netalán beadandó indítványa elé s nagyot lélekeztek, midőn a gyűlés permetegét minden menydörgés nélkül látták elvonulni a zöld asztalok felett. Pedig hát éppen a mai viszonyokkal mindenben megelégedetteknek kellett volna az iniciatívát e tárgyban megragadni, s bebizonyítani általa: hogy azt, a mi szerintük nagybecsű vivmány, nemcsak egekig magasztalni, de felforgatásukra czélzó támadások ellen megvédelmezni is tudják és akarják.

(Beküldetett.)

A következő sorok közlésére kerestettünk meg: Van szerencsénk a tekintetes szerkesztőség becses tudomására hozni, hogy a folyó évi október 20-án Sátoralja Ujhelyben tartandó bor-, szőlő, borászati és szőlészeti eszközkiállításhoz beküldendő tárgyak részére a bejelentési határ időt folyó szeptemberhő 30-ig hosszabítottuk meg. Kérjük a tekintetes szerkesztőséget, miszerint ezen körülményre becses lapja olvasó közönségének figyelmét felhívni sziveskedjék. Kiváló tisztelettel maradtunk. Kassán 1881. évi szeptemberhő 19-én. Novelly Sándor elnök. Deil Jenő titkár.

A fogház és a közkut. A közönség panasza a vízhiány folytán egyre sürűbben nyilvánul. Már arról is beszélnek, hogy egy monstre-kérvénnyel fognak járulni a megyei törvényhatósághoz, melyben élénk színekkel lesz esetelve a helyzet komolysága s egyszersmind a tétlenség is, mely e mindennél legfontosabb kérdéssel szemben a város részéről tapasztalható. Méltó indignációt kelt a közönségnél azon, nem tudni miféle jogban gyökerező basáskodás is, melyel a közönség a vízvezeték második csövétől, sőt olykor mind kettőtől forma szerint, börtönöri szuronyos fegyverrel, a nap legnagyobb részében kiszorítottatik. Ha e kut a fogház, illetve az állam tulajdona, akkor a közönség bizonyára csak kegyelem-vizet iszik belőle s így kétszeres büne a hatóságnak, hogy már régebben nem gondoskodott egy közkut létesítéséről, lévén ez esetben a mostani a közhasználatról tetszés szerint bármikor elzárható. Ha pedig közös tulajdont képez az, akkor kétségkívül jogosan okkupál a fogház, de egyszersmind köteles megfelelő arányban a javítás avagy gyökeres átalakítás költségeihez is járulni. Ámde erről — úgy halljuk — tudni sem akar, de cseberszámra hordatja be az egészségölő s az állam eredményének rovására hosszú patikai számlákat eredményező mérget, mintegy azon inhumanus felfogásnak adva kifejezést: hogy a társadalom ama szerencsétlenei, szabadságukkal az egészséghez való jogukat is elvesztették. Igaz-miszerint a kutvizének jelenlegi stádiumában csak nyereség a közönségre, hogy minél kisebb adag, ban részesül belőle, mindamellett a jövőre való tekintetből már most rá kell mutatnunk e méltánytalan és sérelmes eljárásra, mely által egyes érdek az általánosnak fölébe helyeztetik. A kérdést mindenestre idejében tisztázni kell, mert azon paritási teoriát, t. i. hogy egy ketté vágott kenyér egyik fele 300 embernek jusson, a másik felével pedig elégedjék meg 3000 — semmiféle bölcselkedés alapján sem fogadhatjuk el.

Szintársulatunk köztünk időzése alatt idáig a „Váljunk el“, „Boissy-i boszorkány“, „Stuart Mária“ és „Figaró lakadalmá“ című darabokat hozta színre. E pár előadásból is kitűnt, hogy a társulat több, számbavehető erővel bír. Az igazgatóné oly tehetségnek mutatta be magát a drámai téren Stuart Máriaiban, a minőnek hire után méltán vártuk. Sardou sikamlós, vékony meséjű, kissé drasztikus kimenetelű; de mindemellett is kitűnőnek mondható „Váljunk el“ vigjátékában Könczül Lujza excellált s mellette Peterdy sem esett el; hanem bizony Aranyossy József — kinek aligha vág szakmájába az afféle szerep, mint a minő kezében volt — semmit sem csinált a Gratignan Adhémard ledér alakjából. Gálósy csinos hangu tenoristának bizonyult be. Nikó Lina megadta azt a mit vártunk tőle. Peterdynét régebbi időtől ismerjük; haladásáról örömmel győződöttünk meg. Most részletes bírálatba nem bocsátkozunk; tesszük ezt akkor, ha a tagok tehetségéről behatóbb meggyőződést szereztünk; annyit azonban nyilváníthatunk, hogy a társulat előadásai közönségünket idáig kielégítették. Nagy pártolást ugyan nem tapasztaltunk; de ez is meglez — azt hisszük — ha az igazgató ur

egy pár izraelita tagot is szerződött, mert ez Ujhelyben — kell... (?)

Az emléktábla, mely II. Rákóczi Ferencz születési helyét Borsiban diszítendi, — már meg érkezett. Mielőtt a rendkívül díszes emlékkő rendezési helyére szállíthatnék alkalmat fogunk nyujtani a t. közönségnek, hogy azt megtekinthesse.

Almásy Miklós Kitünő hirben álló zeneművész, az októberhő 20-án tartandó borkiállítás alkalmával, mint biztos forrásból tudjuk, városunkban zongora hangversenyt fog rendezni Szivesen regisztráljuk ezen hirt, mert az megyénk s városunk műértő közönségének ismét egy élvezetes estvére nyujt biztos kilátást.

Ma egy hete huzták fel a gör. katolikusok tornyába az új nagy harangot, a nagy harangnál is nagyobb ünnepélyességgel. Az ünnepély után főt. Fesztory Tamás esperes ur társas ebédet adott, melyre sokan voltak hivatalosak s a lakoma a késő esti órákig vigan tartott. Magától értődik, hogy a pohárcoczzintások sem maradtak el a nagy harang — egészségére.

Felásott hulla Gulyás Mária 22 éves leány folyó hó 7-én Nagy Toronyán elhalálozván, temetése után azon hir terjedt el, hogy mostoha apja kegyetlen bánásmódjának esett áldozatul. A holt test e hó 13-án hatósági intézkedés folytán felásatott s azon a kül-erőszak nyomai orvosrendőreileg konstatáltak.

A szódavíz gyár melyet inkább megilletne az „egészségrontó kotyvadék“ nevezet, már régóta oly produktummal lép az itteni piacra, hogy ha volna rá kellő figyelem, minden perczen elkobzás tárgyát képezhetné. Hogy minő anyagokból készül ezen, a mindennapi szükségletbe magát beült ital: nem tudjuk, de igen is érezzük, miszerint jó semmiesetre sem lehet. Még ha készítése idején megis felelne az egészségrendőri szabályoknak, nem felelhet meg a syphonokba való töltés után, miután azok romlott szerkezete a viznek a kullégtől való teljes elzárását lehetetleníti. Felhívjuk a hatóság figyelmét, nézzen egy kissé a dologba, nehogy a közönség továbbra is drága pénzzel fizessen meg egy félliternyi romlott vizet csak azért, mert az egy minden oldalra szelelő czinkupakos üvegbe töltetik, hogy általa a visszaelésnek köpönyeg keritessék.

A cséplő-gép áldozata. Tarjanszki József 8 éves hosszaljai fiú folyó hó 13-án a működő cséplőgépbe esett s a szenvedett törési sebek következtében azonnal meghalt.

Üzleti tudósítás.

Hivatalos piaczi árkimutatás.

1881. szeptember 25-én.

			frt.	kr.
Buza	100 klg.	sulyu	11	50
Gabona	100 „	„	7	40
Árpa	100 „	„	7	60
Zab	100 „	„	5	80
Kukoricza	100 „	„	7	—
Burgonya	100 „	„	1	70
Borsó	100 „	„	16	—
Lencse	100 „	„	13	—
Paszuly	100 „	„	9	—
Köl. kása	100 „	„	13	—
Vaj	1 liter.	„	—	88
Szesz	„	„	—	32
Marhahus	1 klg.	„	—	44
Szalona uj	„	„	—	80
Sertés-zsir	„	„	—	85
Széna	méter mázsa	„	2	—
Alom szalma	„	„	—	80

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos

BORUTH ELEMEÉR.

Főmunkatárs: **FARKAS BERTALAN.**

HIRDETMENY.

1474. szám
eln. 81.

Hirdetmény.

A helybeli kir. törvényszék, kir. ügyészség és kir. járásbírói hivatalhelyiségeinek valamint a börtön helyiségeinek fűtésére az 1882-ik évben szükséges 572¹/₁₀ köbméter **tüzfűtő**, továbbá az 1882-ik évben a kir. törvényszék helyiségeinek és a börtönhelyiségek világítására szükséges **legfőbb amerikai kőolaj** szállításának, — végül a kir. törvényszék és a helybeli kir. járásbírói hivatalok az 1882-ik évben előforduló **könyvkötő munkálatok** elvállalásának biztosítása czéljából **folyó évi október 5-ik napján** és pedig:

1) a tüzfűtőre nézve délelőtt 9 órakor;
2) a kőolajra délelőtt 10 órakor;
3) a könyvkötő munkára vonatkozólag délelőtt 11 órakor a helybeli kir. törvényszék nagy tanácstermében árlejtés fog tartatni.

Annak megemlítése mellett, hogy az árlejtési feltételek elnöki irodámban a hivatalos órákban megtekinthetők, felhívom mindazok, kik ezen árlejtések valamelyikében részt venni kívánnak, hogy a fentirt helyen és időben és pedig a tüzfűtő szállítására vállalkozók 100 forint, a kőolaj szállítására vállalkozók 50 forint, a könyvkötő munkálatokat elvállalni akarók pedig 20 forint bánatpénzzel és pedig ez utóbbiak árjegyzékkel is ellátva, jelenjenek meg.

S.-a.-Ujhely, 1881. szept. 24.

A kir. törvényszék elnöke:
Br. Fillenbaum Ferencz.

Legjobban

Eredeti

22,000
gép
használat-
ban

30
MEDAILLEN

Gro

váczi körút 78.

Font
Nincs

hires bu
egy

mely mé
lési min
gazdák
kapható

Mir
a haszn
végreha

Eg
liter) m
S.-a.Uj
N.-Mih
Tályán
Erdőbe

ség

för

áll

zé

3

Legjobb	osztályozásra	alkalmas!
Eredeti	Mayer	trieur
22,000 gép használat- ban		A gyári jelvény ki- vántassék
30 MEDAILLEN		
Grossmann J.		
2-4 városi körút 76.	BUDAPEST	városi körút 76.

Fontos mezei gazdák számára!
Nincs többé buza üszög.

Dupuy N.

hires buza, árpa, zab, és rozs üszög ellen
egyaránt alkalmazható biztos

irtószer

mely még 1878. évben a m. k. földmive-
lési miniszterium által az orsz. mező-
gazdáknak ajánlva lett, az alulírottaknál
kapható. —

Minden csomaghoz mellékelve van
a használati utasítás, mely igen könnyen
végrehajtható, és teljes sikert biztosít.

Egy csomag ára 2 hectoliter (200
liter) magra 30 kr. o. é.

S.-a. Ujhelyben: **Reichard testvérek**nél.
N.-Mihályban: **Marmorstein Simonnál**.
Tályán: **Ascher Káimánál**.
Erdőbényén: **Günzler Mayernél**. 4—4

Alulírott cég bátorodik a nagyérdemű közön-
ségnek, nagy választékkal berendezet

krakoi cserép kályhák

főraktárát ajánlani.

Megrendelések gyorsan eszközöltetnek, miután több
állítóval rendelkezik, és kívánságra kályha rajzokat árjegy-
zékkel, bérmentesen beküldeni ajánlkozik.

Linkesch Samu özvegye

vas és szállítási üzlet Eperjesen.

Hirdetmény.

A tolsvai kir: kisebb haszonvételek a
jövő 1882. évi január 1-ső napjától számi-
tandó három évre f. évi október 10-ik nap-
jának délutáni 2 órájkor a városházánál
fogván közárverésen haszonbérbe kiadni,
arra a bérleti szándékozók ezennel meghi-
vatnak, — az árverési feltételek alólirt hi-
vatalnál megtudhatók, — megjegyzendő,
hogy 500 frt bánatpénz melléklésével zárt
ajánlatok is elfogadtatnak.

Tolcsva, 1881. szept. 15.

A közbirtokossági elnökség.

Hirdetmény!

A tavarnai uradalomhoz tartozó Bruz-
niczai erdőben 200 darab az orosz-kajnyai
és orosz-petróczi erdőben szinte 200 darab
sertés meghiztatására elegendő bikk makk,
szabad kéztől az alólírtnál eladandó és meg-
vehető, mi is a venni szándékozók tudó-
mására hozatik.

Kelt Tavarnán szept. 17-én 1881.

az uradalmi felügyelőség.

Hirdetmény.

A gálszécsi közbirtokosság részéről ezen-
nel közhírré tételik, hogy a gálszécsi régale
jog, a gálszécsi vásárvám-szedési jog, a ko-
hányi, gerendai, tarnókai és dargói régale
jogok 1882. évi január 1. napjától 3 egy-
másután következő évekre a legtöbbet ígéro-
nek fog 1881. évi októberhó 13. napjának
d. u. 2. órájkor Gálszécsen a városházán
tartandó árverésen kiadni.

Kelt Gálszécsen, 1881. Sept. hó 15-én.

Br. Fischer Gusztáv,
közbirtokossági megbizott.

Árlejtési hirdetmény.

S.-a. Ujhely városa által ezennel pályázat hirdettetik
az ugynevezett „Ó Casinó“ épület részbeni újra építésére.
A költségvetéssel összes munkálatok, vas öntvények és
kályhák értéke az előirányzat szerint 27.934 frt 36 krt
képviselet.

Ajánlkozó tartozik 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli
zárt ajánlatát kellően lepecsételt borítékban f. évi okt. 30-ik nap-
jának d. e. 12 óráig a költségvetéssel munkálatokra előirány-
zott összeg 5% bánompénzének külön pénzes borítékban le-
endő elküldése mellett, a város főbírói hivatalához bekü-
ldeni, mely zárt ajánlatok október 31-én d. u. 3 órákor fognak
felbontatni s mely alkalommal szóbeli ajánlatok is tehetőek.

Egyenlő árak vagy csekély árkülömbözet esetén az
összes munkanemekre ajánlkozó előnyben részesítettik.

A munkálatokat elnyert vállalkozó 5%-li bánompénzt
100%-re kiegészíteni tartozik.

Az általános és részletes feltételek, valamint a tervek
és egyéb műszaki munkák, alólirt jegyző hivatalos helyiségé-
ben a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők s az
írásdíj megtérítése mellett meg is szerezhetőek.

Kelt S.-a. Ujhely, 1881. évi szept. 19.

Pataky Miklós, s. k.
városi jegyző.

Ujfalussy Endre, s. k.
város főbírája.

Hirdetmény.

A varannói uradalomhoz tartozó, varannói,
varannó-csemernyei, csákyói, aranyos-pataki, mer-
nyiki, dávidvágási és varannó-hosszumezei kir. ki-
sebb haszonvételek, valamint a varannói nagy
vendéglő, a mernyiki szántóföldek, és a varannó-
csemernyei malom a jövő 1882. évi Januárius 1-ső
napjától számítandó három évre Október hó 4-ik
napjának d. e. óráiban a varannó-csemernyei tiszt-
tartói irodában közárverésen fogván haszonbérbe
adni, arra a bérleti szándékozók ezennel meg-
hivatnak. Az árverési feltételek az alólirt hiva-
tálnál megtudhatók.

Kelt Varannó-Csemernyén szept. 15-én 1881.

Az uradalmi felügyelőség.

Dr. Göllis általános étekpora,

mely az emésztésre és vértisztításra, a test táplálására
és erősítésére nézve hatásában utól nem éretett. Napon-
kint (kétszer) és hosszabb ideig folytonosan használva,
meggyógyít sok, még a legmakacsabb betegségeket is,
minők: emésztési gyöngeség, gyomorégés, a hasbelrész
tululása, a belek terpedtsége, tagok erőtlensége minden-
nemű aranyeres bajok, görvélyek, gölyva, sápkór, sár-
gaság, minden idült bőrkütegek, időszakos főfájás, gilisza
és kökór, nyálkáság stb.; egyedüli gyökerees gyógyszer
a megrögzött járványos köszvény, gümő és fene ellen.
Az ásványvizek használatánál e szer nagy szolgálatot
nyújt azoknak ivása előtt, mint ivás közben; kiváltkép
mint utógógy ajánlatik.

Ára egy nagy skatulyának 1 frt 26 kr., egy
kisebbnek 84 kr

Óvakodni kell a hamisított szertől, mely vagy
nem használ, vagy éppen árt.

Kapható: **Kormos Armin** üzletében. S.-a.
Ujhelyen.

500 aranyat

fizetek annak, aki egy **35** krajczáros üveg

Kothe féle fogviz

használat után valaha ismét fogfájást
kap, vagy a kinek szája rosz szagu lesz.

Kothe fogszeptója

(fogpor), mely a fogviz után használva, a
legfeketebb fogakat tiszta fehérré változtatja.

Kothe János György.

Kapható Sátoralja-Ujhelyben **KORMOS**
ARMIN előbb **Deutsch József** kereskedésében.

Ugyanott egy jó házból való fiu
tanulóul azonnal felvétetik.

Budapesti Hirlap.

A legolcsóbb politikai, gazdasági és szépirodalmi napilap.

Ára egy évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr.

Megjelenik minden nap, **ünne- és vasárnap utáni napokon is**, gazdag és érdekes tartalommal, **tiz, tizenkét, és tizenhat oldalnyi terjedelemben.**

Különös gond van arra, hogy a **hölgyek** is oktató és szórakoztató olvasmányokat találjanak a **BUDAPESTI HIRLAP**-ban.

Minden bel- és külföldi politikai és társadalmi esemény a legjobb forrásokból hiven és kimerítően közöltetik.

A „Budapesti Hirlap” hazai és külföldi nevezetesebb városokban rendes tudósítókat tart.

Minden fontosabb és érdekesebb esetről **külön tudósítói** értesítik a közönséget.

Tárca, ismeretterjesztő és apró humorisztikus cikkein kívül rendszeren közöl egy-egy jelesebb regényt.

Művészeti, irodalmi és szakbeli rovatai, valamint az újdonságok rovata különös gonddal van összeállítva.

Politikai magatartása ellenzéki, pártállás foglalás nélkül, tehát független minden irányban, azaz a szabad szó, a szabad vélemény, a szabad meggyőződés védelme és képviselője.

A „Budapesti Hirlapot” a szellemi munka önvédelme hozván létre szemben a tőke és a tözsér zsarnokságával, kötelessége marad e lapnak továbbra is a szellem függetlenségének zászlaját lobogtatni szemben az anyag és tőke erőszakosságaival.

De minden dolognak kezdete és vége: **Magyarságunk megóvása, szakadatlan hangoztatása nemzeti érdekeinknek, melyeknek minden más tekintet alája rendelünk.**

Íránytünk a magyar nemzeti szempont, célunk a magyarság terjesztése mindenek felett és minden áron.

A „Budapesti Hirlap” rendes cikkírói közül

K A A S I V O R bárót
e lap főmunkatársát

és
R Á K O S I J E N Ő T
a vállalat társtulajdonosát

nevezzük meg. A belmunkatársak, kik harmadfél éven át részt vettek a régi firma alatt lapunk megalapításán és azt népszerűvé, közkedveltségűvé tették, kivétel nélkül a „BUDAPESTI HIRLAP”-hoz csatlakoztak. E kipróbált erejű hirlapírói gárdát legközelebb már új tagokkal egészítjük ki, mert közönségünk pártolása lehetségessé tette, hogy a lap rendes mellékletét megnagyobbítsuk és terünk megnagyobbodván, a munkaerőt is fokozni fogjuk.

Külmunkatársaink díszes sorában többek közt helyet foglalnak:

Aggházy Károly, Ábrányi Emil, Ágai Adolf, Almási Balogh Tihamér, Degré Alajos, Dóczy Lajos, Dr. Dubay Miklós, Frankenburg Adolf, Dr. Hubay Károly és Jenő, Huszár Imre, Kazár Emil, Szász Károly, Teleky Sándor gróf, Dr. Toldy László, Tolnay Lajos, Törs Kálmán.

Az új évnegyedben megkezdji a „Budapesti Hirlap” **Rákosi Jenőnek**

„A legnagyobb bolond”

című eredeti regényét, melynek tárgya az ötvenes és hatvanas évekből van merítve.

A „Budapesti hirlap” szerkesztősége mindezeknél fogva abban a helyzetben van, hogy oly érdekes lappal kecsegtetheti a magyar olvasó közönséget, mint egyse a magyar fővárosban megjelenő lapok közül. Hozzá mindezeknél olcsóbb is és így bizalommal hívja fel az olvasó közönséget előfizetésre.

Az előfizetési pénzek a „BUDAPESTI HIRLAP” kiadóhivatalához (városház-tér 9-dik szám) küldendők.

☛ **Mutatványszámokkal szívesen szolgálunk.** ☛

Kelt Budapesten, 1881. szeptember hóban.

Csukási József, Rákosi Jenő,

A „Budapesti Hirlap” kiadó tulajdonosai.

2—3

Szőlő eladás.

Igen finom teljesen érett gyöngyszőlő — chasselas — muskatály és petrezse-lyem fajok eladásra ajánltatnak. Kiloja — kicsiben véve — 28 kr. métermázsája 20 frt, több mázsa vételével 18 frt, furmint — későn érő, — de október első napjaiban már nálam érett szőlő, mázsa 16 frt.

S.-a.-Ujhely, 1881. szeptember 22-én.

Koós Károly,
szőlőbirtokos.